

PROPOSTES A LA FUTURA LLEI DE DRETS CULTURALS DE CATALUNYA

Des de la Federació de Persones Sordes de Catalunya realitzem les següents **propostes** perquè es tinguin en compte a la futura Llei de Drets Culturals, impulsada pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya:

-Fer de la cultura una eina més inclusiva i accessible per a tothom, de manera real i efectiva en sintonia amb la normativa sobre accessibilitat i drets lingüístics i culturals de les persones sordes que utilitzen la llengua de signes catalana (LSC) .

-Garantir l'exercici dels drets lingüístics i culturals de les persones sordes que utilitzen la LSC en l'àmbit cultural: dret a la identitat cultural i lingüística de les persones sordes; dret d'accés a la cultura i a la informació cultural en termes d'igualtat respecte de la ciutadania en general; dret d'expressió, producció i difusió de continguts propis de la idiosincràsia i cultura sorda catalana;

- Establir un marc legal que garanteixi la lliure participació, creació i l'accés de les persones sordes a la vida cultural, als béns, productes i pràctiques per mitjà de continguts en LSC i de serveis d'interpretació en LSC, a més de subtitulació, i que es realitzi en igualtat de condicions.

- Dotar la futura llei d'un finançament econòmic en forma de partida pressupostària estable per posar-lo al servei de l'exercici dels drets culturals i lingüístics de les persones sordes que inclogui de manera específica la LSC com una llengua més, juntament amb el català. Sense una sostenibilitat econòmica que acompanyi el desplegament de la futura llei la garantia dels drets culturals de la ciutadania no és possible.

No s'ha de tenir en compte només el català, l'aranès i l'espanyol sinó que en un territori plurilingüe la LSC ha de tenir presència perquè hi ha milers i milers de persones sordes, i també sordcegues, com també oïdores que son usuàries de la LSC que han de poder exercir els seus drets lingüístics en LSC. I la garantia de l'exercici d'aquests drets està íntimament lligada a la garantia d'una dotació econòmica pressupostària.

Val a dir que el Departament de Cultura indica en la seva memòria preliminar que *les dades ens demostren que les situacions de desigualtat en l'accés a l'oferta cultural, en el dret efectiu de gaudir de la cultura i la creació i en la participació activa en la vida cultural són un fet real en la nostra societat. Doncs bé, en el cas de les persones sordes i de les persones sordcegues la situació de desigualtat i discriminació s'accentua encara més notablement.*

Cert és que el Departament de Cultura aposta per la LSC des de fa anys i per dotar-la d'un estatus lingüístic i jurídic considerable però cal anar més enllà tot apostant per la millora en la garantia dels drets lingüístics i culturals del col·lectiu.

A continuació, fonamentem les propostes incloses en la part superior d'aquest document en la normativa d'aplicació vigent sobre accessibilitat i drets lingüístics i culturals entorn a la LSC:

A nivell internacional

CONVENCIÓ ONU DRETS DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT

- Article 4 de la Convenció de l'ONU dels drets de les persones amb discapacitat. És un tractat internacional d'obligat compliment per als Estats parts que la van ratificar i és el nostre cas, des del 2008, pel que cal fer esment a aquest article, que és molt més recent que la Declaració Universal de Drets Humans que és de 1948.

Aquest article estableix el conjunt d'obligacions generals per part dels Estats membre i fa especial esment en el respecte als drets culturals de les persones amb discapacitat adoptant aquelles mesures cooperativament per aconseguir de manera progressiva el ple exercici d'aquests drets.

L'article 5 estableix un conjunt de principis en la línia que indicarem a l'article 7 de la Llei estatal dels drets de les persones amb discapacitat.

L'article 30 de la Convenció és un article específic en matèria de cultura i estableix la participació en la vida cultural proclamant que els Estats part reconeixen el dret de les persones amb discapacitat a participar-hi, en igualtat de condicions amb les altres, a la vida cultural i adoptaran totes les mesures pertinents per assegurar que les persones amb discapacitat participin a l'àmbit cultural en formats accessibles (art. 30.1 a) i inclou el reconeixement de la identitat cultural i lingüística fent menció expressa a la llengua de signes i a la cultura de les persones sordes (art. 30.4).

A nivell europeu

RECOMANACIÓ CONSELL D'EUROPA I RESOLUCIÓ PARLAMENT EUROPEU

-Recomanació 1598 de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa, sobre la protecció de les llengües de signes als Estats membres, reconeix el valor de les llengües de signes com a expressió de la riquesa cultural europea, i afirma que són un element del patrimoni tant lingüístic com cultural d'Europa.

-Resolució del Parlament Europeu, de 23 de novembre de 2016, sobre les llengües de signes i els intèrprets professionals de llengua de signes.

A nivell estatal

LLEI DELS DRETS DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT

Article 7 de la Llei General dels drets de les persones amb discapacitat i la seva inclusió social que estableix un marc de protecció del dret a la igualtat en l'accés a la cultura per part de les persones amb discapacitat i a l'article 50 la garantia dels poders públics d'accés a la cultura.

Amb una força legislativa menys intensa però no per això menys important hi ha els principis que han d'inspirar la implementació de la Llei, continguts a l'article 3 i dels que destaquem:

- c) La no-discriminació.
- d) El respecte per la diferència i l'acceptació de les persones amb discapacitat com part de la diversitat i la condició humanes.
- e) La igualtat d'oportunitats.
- f) La igualtat entre dones i homes.
- g) La normalització.
- h) L'accessibilitat universal.
- i) Disseny universal o disseny per a totes les persones.
- j) La participació i inclusió plenes i efectives a la societat.
- k) El diàleg civil.
- m) La transversalitat de les polítiques en matèria de discapacitat.

Article 58 relatiu al finançament estatal i autonòmic per fer efectiu el contingut de la Llei.

Article 59 referent a l'obligació dels poder públics per contribuir a la presa de consciència social i sensibilització en matèria d'igualtat d'oportunitats i no discriminació envers les persones amb discapacitat.

LLEI DE LES LLENGÜES DE SIGNES (LSEYMACO)

Article 5 que estableix un conjunt de principis en la línia de la Llei de drets de les persones amb discapacitat

Article 10. d) de la Llei de Llengües de Signes que estableix l'accés als béns i serveis culturals a disposició del públic a les persones sordes i sordcegues que utilitzen la llengua de signes per mitjà dels serveis d'interpretació. Article 18. d) fa el propi en relació als mitjans de recolzament a la comunicació oral, establint condicions d'igualtat entre l'ús de la llengua de signes, els serveis d'interpretació i els continguts signats, per una banda, i l'ús de la llengua oral i els mitjans de recolzament a la comunicació oral, per una altra.

A nivell autonòmic

ESTATUT

-A banda dels articles 4 i 22 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya (EAC), ja referenciats pel del Departament de Cultura, cal afegir l'article 50.6 EAC que estableix la garantia per part dels poders públics catalans de l'ús de la LSC per part de les persones sordes i de les persones sordcegues usuàries, llengua que ha de ser objecte de protecció i respecte.

LLEI LSC

-La Llei 17/2010, de 3 de juny de Llengua de Signes Catalana, que regula la mateixa com a llengua pròpia del territori de Catalunya que utilitzen les persones sordes, les persones sordcegues i la ciutadania oïdora i que la regula com a sistema lingüístic ple i estableix el dret d'ús en diferents àmbits.